

GROEN VAN PRINSTERER

SCHOOL MET DE BIJBEL

Zorggids 2018 – 2019

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Passend onderwijs	3
Leerling- en onderwijsvolgsysteem Parnassys	3
Contact school-ouders m.b.t. leerlingenzorg	4
<i>Ouderbetrokkenheid</i>	4
<i>Aanmelding leerlingen</i>	4
<i>Afstemmingsgesprekken</i>	4
<i>Nieuwe schooljaar receptie</i>	5
<i>10-minutengesprekken</i>	5
<i>Niet geplande contacten</i>	5
Toetsbeleid	5
<i>Soorten toetsen</i>	5
<i>Overzicht leerlingvolgsysteem</i>	6
<i>Scores</i>	6
Groepsbespreking	7
Groepsplan	7
Leerlingbespreking	7
Handelingsplan	8
De zorg op een rij	8
Overdracht	9
Flitsbezoeken	9
Onderwijsassistentie	9
Hoogbegaafdheid	10
Dyslexie	10
Vertraagde leerontwikkeling	10
<i>Kinderen in de groepen 1 en 2</i>	10
<i>Kinderen in de groepen 3 en 4</i>	10
<i>Kinderen in de groepen 5 t/m 8</i>	11
<i>Ontwikkelingsperspectief</i>	11
Zelfstandig werken	12
Voortgezet onderwijs	12
NIO	12
IEP EINDTOETS	12
Bijlagen	13
Bijlage 1: Onderwijsvoorzieningen schoolvereniging Rehoboth	13
Bijlage 2: Procedure Smalle Commissie	15
Bijlage 3: Format groepsbesprekingsformulier	18
Bijlage 4: Procedure aanmelding nieuwe leerlingen	21
Bijlage 5: Doublure	22
Bijlage 6: Zelfstandig werken	24

Inleiding

Bij de schooldocumenten zijn de laatste jaren veel afspraken en borgingsdocumenten neergezet. Deze zorggids geeft, voor zowel leerkrachten als ouders, inzicht in alle afspraken en aandachtspunten met betrekking tot de begeleiding van onze leerlingen. Hierin staat omschreven hoe op de Groen van Prinstererschool de onderwijskundige ontwikkelingen vormgegeven worden en hoe vorderingen op leerling-, groeps- en schoolniveau gevolgd en bewaakt worden. Het document zal jaarlijks worden aangepast. De vastlegging in een document is bedoeld om afspraken en procedures te borgen. Zo willen we de doorgaande lijn bewaken. Onze school beschikt naast deze zorggids over een schoolondersteuningsplan dat laat zien welke hulp en begeleiding onze school biedt en over welke expertise we kunnen beschikken.

Passend onderwijs

Als school streven wij er naar om alle kinderen passend onderwijs te bieden, zodat zij zich naar hun mogelijkheden kunnen ontwikkelen en hun talenten leren inzetten. Passend onderwijs is onderwijs dat voldoet aan de onderwijsbehoeften van alle kinderen. Mede vanuit onze christelijke identiteit willen we kinderen dat geven wat ze nodig hebben om tot ontwikkeling te komen. Daarom biedt de schoolvereniging een dekkend netwerk van onderwijsvoorzieningen, opgedeeld in vier niveaus (zie bijlage 1).

Op de Groen van Prinstererschool wordt onderwijs gegeven op niveau 1, namelijk brede basisondersteuning. Bij ons op school krijgen kinderen met spraak/taalproblemen en/of een taalachterstand vanaf groep 1 extra ondersteuning. In de onderbouw wordt zoveel mogelijk ondersteuning gegeven door middel van spel. Hierbij wordt veel aandacht besteed aan de woordenschatontwikkeling. Bij de extra ondersteuning wordt zoveel mogelijk samengewerkt met ouders en de logopedist. Verder wordt er in alle groepen gewerkt met de methodiek van José Schraven (STAAL). Binnen een uitdagende speelleeromgeving worden betekenisvolle activiteiten aangeboden.

Als tijdens het intakegesprek of gedurende de schoolloopbaan blijkt dat het onderwijs op de Groen van Prinstererschool niet voldoet aan de onderwijsbehoefte van een leerling wordt de leerling, met toestemming van ouders, besproken in de Smalle Commissie. Deze commissie kan meedenken in het bepalen van de extra ondersteuningsbehoeften en welk onderwijsaanbod daarbij past op huidige reguliere basisschool. Ook kan de Smalle Commissie meedenken in wat de vereniging kan bieden als huidige school niet (meer) kan voldoen aan de ondersteuningsbehoeften van de leerling. Bij een leerling met complexe ondersteuningsbehoeften, waar niet langer aan voldaan kan worden binnen de schoolvereniging Rehoboth, zal de Smalle Commissie (samen met de betreffende IB-er) de leerling ter bespreking inbrengen bij de Toewijzingscommissie van het Samenwerkingsverband. De procedure van de Smalle Commissie wordt verder omschreven in bijlage 2.

Leerling- en onderwijsvolgsysteem Parnassys

Om de vorderingen van de leerlingen goed te kunnen volgen en verwerken gebruiken we het leerling- en onderwijsvolgsysteem (LOVS) van Parnassys. Hierin worden de gegevens van groep 1 tot en met groep 8 bewaard. Per leerling is er een dossier waarin alle toetsuitslagen zijn verwerkt. Op deze manier is het voor elke leerkracht mogelijk om te zien hoe zijn of haar leerlingen hebben gepresteerd en welke onderwijsbehoeften zij hebben. Tevens kan de leerkracht zicht houden op de vorderingen van de hele groep (het onderwijs volgen). In groep 1 en 2 wordt ontwikkeling van de leerlingen bijgehouden middels de leerlijnen Jonge Kind in Parnassys. Op basis van de observatieresultaten krijgen de leerlingen lesstof aangeboden die hun ontwikkeling bevordert. Naast toetsuitslagen en observatieresultaten bewaren we ook eventuele onderzoeksresultaten en notities als: 'Afstemmingsgesprek', 'Oudergesprek', 'Leerling gegevens' en 'Overdracht gegevens'.

Alle gegevens zijn vertrouwelijk en mogen niet naar buiten komen. Alleen de leerkrachten hebben toegang tot de gegevens. Ouders hebben recht op inzage in de gegevens van hun kind. Sinds 2016 is het ouderportaal van Parnassys opengesteld. In het ouderportaal zijn absenties, gespreksverslagen en toetsresultaten zichtbaar.

Contact school-ouders m.b.t. leerlingenzorg

Ouderbetrokkenheid

Er is sprake van ouderbetrokkenheid als uit het gedrag van ouders blijkt dat zij zich (mede) verantwoordelijk voelen voor de schoolontwikkeling van hun kinderen. Ouderbetrokkenheid gebeurt vooral thuis en levert een grote bijdrage aan de ontwikkeling en het leersucces van kinderen.

Ieder kind, iedere leerling heeft recht op een goede samenwerking tussen school en ouders. Ouderbetrokkenheid is een gelijkwaardige en niet vrijblijvende samenwerking tussen ouders en school waarin ouders en school vanuit een gezamenlijke verantwoordelijkheid werken aan de (school)ontwikkeling van het kind (de leerling).

Om de ouderbetrokkenheid vorm te geven werken wij dit schooljaar toe naar het goed vormgeven van ouderbetrokkenheid 3.0. Hierbij gaan wij ons richten op de vier essentiële ingrediënten voor ouderbetrokkenheid 3.0.

1. Een afstemmingsgesprek aan het begin van ieder schooljaar: met ouders, leerling en leerkracht.
2. Een individueel gespreksarrangement: op basis van de ontwikkelingsbehoefte van de leerling spreken school, ouders en leerling de frequentie en vorm van contact af.
3. Een nieuwe schooljaar receptie in augustus/ september: in iedere groep leren ouders en kinderen elkaar direct in augustus (opnieuw) kennen waardoor de betrokkenheid op elkaar al vanaf het begin ontstaat.
4. Ouders zijn als 'buddy'. School en ouders zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de schoolontwikkeling van het kind, hierbij erkennen ze elkaars professionele en emotionele deskundigheid.

Tijdens alle contactmomenten met de ouders vormen de zo verkregen informatie en de gemaakte afspraken de basis van het gesprek. Deze informatie wordt aangevuld met de actuele ontwikkeling van het kind. Aandachtspunten hierbij zijn onder andere:

- Hoe functioneert het kind thuis en op school?
- Welke onderwijsbehoeften heeft het kind en welke begeleiding is nodig?
- Welke afspraken worden hierover met elkaar gemaakt?
- Hoe wordt contact gehouden over de doorgaande lijn?

Aanmelding leerlingen

Voor veel ouders begint de zoektocht naar een school zodra hun kind bijna drie jaar oud is. Binnen de schoolvereniging is er in januari en september een aanmeldingsmiddag voor nieuwe leerlingen. Alle kinderen die het komende schooljaar vier jaar worden kunnen dan aangemeld worden. Op de Groen van Prinstererschool kunnen ouders op deze dag vanaf 13.45 uur de school bezichtigen en een rondleiding krijgen. Ouders kunnen hun kind vervolgens tussen 16.00 uur en 17.00 uur aanmelden. Na de aanmelding ontvangen ouders formulieren met vragen over de ontwikkeling van uw kind. Aan de hand van deze informatie bekijkt de intern begeleider wat de onderwijsbehoefte van hun kind is. Als hier vragen over zijn worden ouders al tijdig uitgenodigd voor een gesprek, zodat de intern begeleider samen met hen kan kijken wat het kind nodig heeft. Vervolgens ontvangen ouders 12 weken voor hun kind vier jaar wordt nogmaals een vragenlijst over de ontwikkeling van hun kind. Deze gegevens worden met alle ouders besproken tijdens een intakegesprek. Het intakegesprek wordt gevoerd door de intern begeleider en de leerkracht. Tijdens het intakegesprek bespreekt de leerkracht en de intern begeleider met de ouders de datum voor een kijkmiddag en de opnamedatum. Voor het stappenplan van de officiële procedure aanmelding nieuwe leerlingen zie bijlage 4.

Afstemmingsgesprekken

In de eerste 3 weken van het schooljaar plant de leerkracht zelf met alle ouders een afstemmingsgesprek. Hierbij zijn ouders, de leerling en de leerkracht aanwezig. Duo-collega's hebben de keus om de gesprekken alleen of gezamenlijk te voeren. Als bij de gesprekken niet beide collega's aanwezig zijn moeten de gesprekken met elkaar besproken worden.

Van het afstemmingsgesprek komt een verslag in Parnassys te staan. Hierin worden de vragen die tijdens het gesprek zijn besproken beantwoord. Het afstemmingsgesprek is in het ouderportaal door de ouders te lezen.

Nieuwe schooljaar receptie

In de derde week van het schooljaar wordt in iedere groep een nieuwe schooljaar receptie gehouden. Hierbij zijn ouders en kinderen aanwezig en leren ze elkaar kennen. Leerkrachten plannen deze receptie zelf in de derde week van het schooljaar. De uitnodiging wordt in de eerste week van het schooljaar verstuurd.

10-minutengesprekken

1. *Januari/ februari:* een contactmoment naar aanleiding van de gemaakte cito-toetsen en eventueel de eerder gemaakte afspraken. Dan ontvangen de kinderen het eerste rapport.
2. *Juni/juli:* dan wordt de gelegenheid geboden voor een eindgesprek naar aanleiding van de cito-toetsen. De kinderen ontvangen het tweede rapport. Dit laatste rapport bespreken we alleen met ouders als er bijzonderheden zijn.

Niet geplande contacten

Tussen de geplande contacten kunnen er ook ongeplande contactmomenten zijn. Als ouders iets met de leerkracht en/of intern begeleider willen bespreken of andersom. Voor de leerkracht is het wenselijk dat deze contactmomenten niet voor, maar na schooltijd plaatsvinden. Ouders kunnen hiervoor altijd op school terecht om een afspraak te maken. Andersom geldt dat leerkrachten die ouders willen spreken ook een tijdstip afspreken dat voor beide kanten schikt.

Toetsbeleid

Elk kind maakt vanaf groep 1 tot en met groep 8 een enorme groei door. Het kind ontwikkelt zich in deze jaren tot een eigen persoonlijkheid. Er zijn veel omstandigheden die daarbij van invloed zijn, maar het belangrijkste is dat een kind zich prettig voelt. Daarom willen we niet alleen weten hoe een kind functioneert op het gebied van de leervakken, maar ook hoe het functioneert binnen de groep en ten opzichte van de leerkracht. De gegevens van toetsen kunnen ons daarbij helpen.

Soorten toetsen

Er zijn twee soorten toetsen:

- Toetsen die bij de methodes horen, ook wel methodegebonden toetsen genoemd. Deze toetsen geven ons inzicht in de beheersing van de leerstof van de afgelopen periode.
- De niet-methodegebonden toetsen. Hieronder vallen vooral de Cito-toetsen. Hierbij worden de prestaties van iedere leerling vergeleken met het landelijk gemiddelde niveau.

Hulpmiddelen die naast de toetsen gehanteerd worden:

- **Protocol leesproblemen en dyslexie:** Elke leerkracht neemt in de maand januari bij eigen groep 2 het protocol 'Leesproblemen en dyslexie' af. Dit protocol met bijbehorende formulieren staan in schooldocumenten. De formulieren A t/m E worden afgenomen. Bij formulier C 'Toets auditieve synthese' kunnen de woorden langzaam gezongen worden op de manier van José Schraven. De resultaten van de afname worden in Parnassys gezet als een notitie 'Protocol leesproblemen en dyslexie groep 2'. Aan de hand van de resultaten wordt gekeken welke leerlingen extra begeleiding krijgen volgens de voorschotbenadering. Op de formulieren en in Parnassys staat aangegeven wat de normen zijn. Risicoleerlingen worden met de intern begeleider besproken.
- **SCOL:** de SCOL wordt met ingang van dit schooljaar niet meer gebruikt. Dit schooljaar zal een nieuwe methode op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling aangeschaft en ingevoerd worden.

- **SiDi:** Om (hoog)begaafde kinderen te herkennen, maken we gebruik van SiDi 3, een instrument voor de signalering en diagnostisering van hoogbegaafde kinderen. SiDi 3 bevat een gestructureerde procedure en dit instrument wordt afgenomen bij leerlingen uit de groepen 1, 2, 3, 5 en 7.

Overzicht leerlingvolgsysteem

groep	Taal voor kleuters	Rekenen voor kleuters	Protocol dyslexie	Woordenschattoets	Technisch lezen DMT	Technisch lezen AVI	Begrijpend lezen	Spelling	Rekenen/wiskunde	NIO	Eindtoets IEP
1.											
2.	X	X	X								
3.				X	X	X		X	X		
4.				X	X	X	X	X	X		
5.				X	X	X	X	X	X		
6.				X	X	X	X	X	X		
7.				X	X	X	X	X	X		
8.				X	X	X	X	X	X	X	X

Scores

De toetscores van Cito worden door middel van Romeinse cijfers weergegeven (in plaats van de letters A, B, C, D, E). De Romeinse cijfers geven een verfijning van de resultaten en deze nieuwe indeling geeft meer duidelijkheid over het niveau van de leerling en over het niveau van de groepen. In de tabel hieronder zie je de Romeinse cijfers en de letters naast elkaar, met daarbij ook de betekenis ervan.

Voor meer informatie over toetsen van Cito kan via www.cito.nl de folder 'Uw kind duidelijk in beeld' voor ouders worden aangevraagd.

I - V		A - E	
20% hoogst scorende leerlingen	I 20%	A 25%	25% hoogst scorende leerlingen
20% boven het landelijk gemiddelde	II 20%	B 25%	25% ruim boven tot net boven het landelijk gemiddelde
20% landelijk gemiddelde	III 20%	C 25%	25% net tot ruim onder het landelijk gemiddelde
20% onder het landelijk gemiddelde	IV 20%	D 15%	15% ruim onder het landelijk gemiddelde
20% laagst scorende leerlingen	V 20%	E 10%	10% laagst scorende leerlingen

Groepsbespreking

Drie keer per jaar staat er een groepsbespreking gepland. De groepsbesprekingen zijn in september/oktober, januari/februari en in juni/juli. Tijdens de groepsbespreking besteden we aandacht aan het proces in de hele groep. We richten ons dan op de gemiddelde scores. We bespreken de behaalde scores, de groepsplannen en ook welke doelen worden nagestreefd. Er wordt vastgesteld welke vorm van instructie en verwerking de leerlingen in deze groep nodig hebben. Ook wordt er bekeken op welke vakgebieden de leerlingen met een IV- en V-score (lage C, D en E-score) uitvallen en wat de leerkracht daarmee gaat doen. De aanpak kan bepaald worden wanneer de uitval door de leerkracht in kaart is gebracht:

- Bij spelling door te analyseren hoeveel fouten een leerling maakt per spellingcategorie (zie ook de analyseformulieren bij "Schooldocumenten");
- Bij technisch lezen door te analyseren of er sprake is van een spellende of een radende lezer;
- Bij rekenen door de analyseformulieren in te vullen (te vinden bij "Schooldocumenten");
- Bij begrijpend lezen: door na te gaan of er sprake is van werkhoudingsproblemen, een technisch leesprobleem of dat een leerling onvoldoende gebruik maakt van strategieën.

Vervolgens kijken we naar de leerlingen die de leerstof kunnen compacten en op welke manier zij gaan verrijken. Een ander besprekingspunt is welke ondersteuning de leerkracht nodig heeft om de totale groep te kunnen begeleiden. Voor de groepsbespreking vult de leerkracht het groepsbesprekingsformulier (zie bijlage 3) in en zorgt dat de intern begeleider dit formulier minimaal een week voor de geplande bespreking heeft ontvangen. De gemaakte afspraken worden na de bespreking vastgesteld en vastgelegd in het groepsbesprekingsformulier door de leerkracht. De leerkracht voegt dit document toe aan de groepsdocumenten in Parnassys.

Groepsplan

Op onze school werken we met groepsplannen voor de vakken rekenen, spelling, begrijpend lezen en technisch lezen. De plannen worden gemaakt in Parnassys. Het groepsplan kan omschreven worden als de schriftelijk vastgelegde afspraken over de manier waarop binnen het onderwijs systematisch gewerkt zal gaan worden aan de specifieke onderwijsbehoeften voor alle leerlingen. Evaluatie vindt plaats na 6 tot 8 weken. De groepsplannen worden per blok bij het tabblad uitvoering geëvalueerd. Tussentijds kunnen notities in het logboek geschreven worden in de groepsmap. Na de cito (elk half jaar) wordt het groepsplan geëvalueerd in het tabblad evaluatie en afgesloten. Er wordt vervolgens een nieuw groepsplan opgesteld. In het schooljaar 2018-2019 zal er een oriëntatie plaatsvinden naar een groepsplan gedrag (**zie ook Verbeterplan Zorgstructuur GvP 2017-2018**).

Het werken met groepsplannen heeft belangrijke voordelen:

- ✓ het bevordert de afstemming van het pedagogisch en didactisch handelen op de specifieke onderwijsbehoeften en systematiseert het handelen;
- ✓ het ondersteunt de evaluatie van het effect en de gevolgde aanpak;
- ✓ het stimuleert en vergemakkelijkt het overleg met collega's en de afstemming met thuis.

Leerlingbespreking

Drie keer per jaar voert de intern begeleider n.a.v. de groepsbesprekingen een leerlingbespreking met de leerkracht(en). Deze gesprekken zullen twee weken na de groepsbespreking plaats vinden. Voor de bespreking vult de leerkracht het formulier voor de leerlingbespreking in (zie bijlage 3). Tijdens deze bespreking worden de onderwijsbehoeften van de leerlingen doorgenomen. Dit heeft betrekking op zowel de stimulerende als belemmerende factoren: leervorderingen, werkhouding, sociaal-emotioneel functioneren, gezinsomstandigheden. De leerlingbespreking heeft als doel:

- ✓ systematische aandacht voor kinderen;
- ✓ continuïteit in de hulpverlening;
- ✓ optimalisering van de hulpverlening;
- ✓ kijken naar wat een kind nodig heeft om zich optimaal te kunnen ontwikkelen.

Indien nodig worden leerlingen, met toestemming van ouders, besproken met:

- *Schoolmaatschappelijk werk*; vier keer per jaar voert de intern begeleider gesprekken met schoolmaatschappelijk werkster Anita van Steeg. Deze gesprekken worden in september, november, maart en juni gepland, zodat informatie uit de leerlingbespreking indien noodzakelijk besproken kan worden tijdens dit gesprek. Daarnaast is contact tussendoor altijd mogelijk. Het contact met maatschappelijk werk verloopt via de intern begeleider.
- *Gedragswetenschapper van Expertisecentrum Adapt Zwolle*; contactpersoon voor onze school is Bettine de Jong – van der Haar. Wanneer zij gevraagd wordt om met ons als school mee te denken, gebeurt dit in nauw overleg met ouders.
- *Logopedie*; Logopediepraktijk Urk biedt logopedische behandeling voor hulpvragen op het gebied van stem, spraak, taal, slikken, mondgedrag en gehoor. Ouders kunnen met een verwijfsbrief van de huisarts bij de logopedist terecht. 'Het Dok' is de hoofdvesting van de logopediepraktijk. Daarnaast behandelt logopediste Martine Kramer op donderdag bij ons op school.
- *Fysiotherapie*; MOOR kids is een praktijk voor kindfysiotherapie met inmiddels 16 vestigingen. Het team van MOOR kids is gespecialiseerd in het onderzoeken en behandelen van kinderen in de leeftijd van 0 tot 18 jaar. Ouders kunnen ook zonder verwijfsbrief bij de kindfysiotherapeut terecht. Het onderzoek en de behandeling kan op school plaatsvinden.

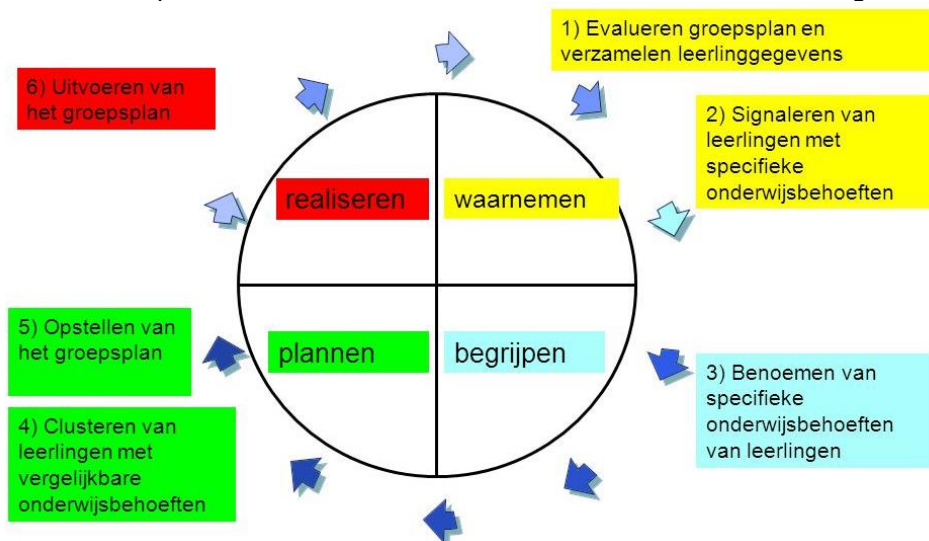
Handelingsplan

Aangezien we nog niet werken met een groepsplan gedrag, maken we voor leerlingen die op dit gebied zeer specifieke hulp nodig hebben een handelingsplan. De plannen worden gemaakt en vastgelegd in Parnassys. Hierin staat wat de huidige situatie is, hoe en welke hulp we gaan geven. Er staat ook in wat we willen bereiken en wanneer we kijken of dat ook werkelijk gelukt is. In principe vindt de extra ondersteuning binnen de groep plaats en wordt de hulp door de verantwoordelijke groepsleerkracht of door de onderwijsassistent gegeven. Evaluatie vindt plaats na 6 tot 8 weken. De leerkracht is verantwoordelijk voor de evaluatie en gaat (samen met de IB-er) na of de hulp moet worden voortgezet, veranderd of afgebouwd. De leerkracht informeert ouders hierover. Leerlingen die opvallen vanwege gedragsproblemen krijgen dus extra hulp en ze worden nauwgezet gevolgd.

Wanneer we gestart zijn met groepsplannen gedrag zullen er geen aparte handelingsplannen meer worden opgesteld.

De zorg op een rij

We lichten de procedure toe aan de hand van de onderstaande afbeelding en een stappenplan:

1. De leerling scoort zwak bij de toets of blijft achter in zijn ontwikkeling (werkhouding, motoriek, enz.).
2. We gaan na of de leerkracht, die het kind elke dag “volgt” het zwak functioneren van het kind herkent (want een toets is en blijft een “momentopname”).
3. De leerkracht stelt, in overleg met de intern begeleider, een groepplan. Ook wordt dan vastgesteld of de hulp in of buiten de groep wordt gegeven.
4. In het groepsplan wordt nauwkeurig omschreven:
  - a. de aard van de problemen (de beginsituatie, bijvoorbeeld: het kind kan de letters niet benoemen; het kind kent de telrij niet);
  - b. het leerdoel (na te streven doelen, bijvoorbeeld: vlot de letters benoemen; vlot tellen tot 5);
  - c. de aanpak van het probleem (met welke middelen en de wijze waarop we aan de slag gaan);
  - d. wie, wat, waar doet (de periode, in of buiten de groep, frequentie van de hulpverlening en om welke groep kinderen het gaat);
  - e. hoe en wanneer we de effecten van de hulp evalueren.
5. Voor de start van een handelingsplan (gedrag) worden de ouders eerst geïnformeerd.
6. Wanneer de hulpperiode is afgelopen wordt het groepsplan geëvalueerd.

Overdracht

Drie tot twee weken voor de zomervakantie hebben alle leerkrachten een overdracht van de groep met de nieuwe leerkracht. Deze afspraak worden zelf onderling gemaakt. Voorafgaand aan het gesprek wordt per leerling een overdrachtsnotitie gemaakt in Parnassys en het groepsoverzicht wordt ingevuld en/of bijgewerkt.

Flitsbezoeken

Door middel van flitsbezoeken (van maximaal 5 minuten) blijft het MT (directeur, teamcoördinator en de intern begeleider) inhoudelijk goed op de hoogte van de kwaliteit van het lesgeven in de school. Door maar kort een klas te bezoeken, is het mogelijk om bij alle collega's regelmatig een flitsbezoek af te leggen. Een klassenbezoek is zo een vast onderdeel op school. Een terugkoppeling vindt plaats door het aangaan van een reflectieve dialoog met de betreffende leerkracht. Op deze manier werken we samen aan een schoolklimaat waarin reflectie op het eigen handelen vanzelfsprekend wordt.

Observatiepunten van elk flitsbezoek:

1. Doen de leerlingen wat ze moeten doen?
2. Wat is het leerdoel van de les en in hoeverre zijn de lesactiviteiten in lijn met dit doel?
3. Welke interventies doet de leerkracht om te zorgen dat alle leerlingen het leerdoel behalen?
4. Muren scannen: wat hangt er allemaal in het leslokaal dat bijdraagt (of juist niet) aan de lessen?
5. Zijn er bijzonderheden op het gebied van veiligheid en gezondheid?

Onderwijsassistentie

Het werk van de onderwijsassistent is erg veelzijdig. De onderwijsassistent wordt voornamelijk in een vaste groep ingezet en werkt volgens een vast rooster. De onderwijsassistent assisteert zoveel mogelijk in de groep. Hierbij valt te denken aan:

- Begeleiding van de basisgroep tijdens het zelfstandig werken, zodat de leerkracht zelf de extra instructie kan geven.
- Het begeleiden van een groepje leerlingen bij een opdracht in de groep of het werkplein voor de groep.
- Begeleiding van leerlingen met een tweede taal of concentratieproblemen.
- Co-teaching: dit betekent letterlijk 'samen lesgeven'. Er is sprake van co-teaching wanneer twee of meer mensen samen de verantwoordelijkheid delen voor het geven van onderwijs aan enkele of alle leerlingen in een klas of een groep. De gedeelde verantwoordelijkheid heeft betrekking op planning, instructie en evaluatie van het onderwijs aan een klas. De leerkracht blijft hierbij echter eindverantwoordelijk. De co-teacher is slechts op specifieke momenten in de week in de klas.

Hoogbegaafdheid

Er zijn leerlingen voor wie de basisstof te weinig uitdaging biedt. Deze leerlingen krijgen verdiepingsstof aangeboden. Voor enkele leerlingen kan het nodig blijken om de leerstof nog verder aan te passen. Een instrument dat hierbij helpt is het *Protocol voor hoogbegaafdheid*. Dit is opgesteld door onze coördinator Hoogbegaafdheid: Miranda Scheer. De gegevens die gebruikt worden komen zowel van de ouders als van de leerkracht. Zo wordt in beeld gebracht hoe de leerling functioneert en wat hij of zij beheerst. Vervolgens biedt het protocol aanbevelingen voor de begeleiding. Een goede communicatie tussen ouders en school is ook hierbij weer van groot belang.

Dyslexie

Tijdens de lees- en spellingontwikkeling van leerlingen op de basisschool bestaan bij sommige kinderen vermoedens van dyslexie. Onze school probeert dit in een vroeg stadium te signaleren. Daartoe wordt gewerkt met het Protocol leesproblemen en dyslexie en het dyslexie volgdocument. In het dyslexie volgdocument wordt bijgehouden welke leerlingen worden gevolgd met een vermoeden van dyslexie. De geboden hulp bestaat uit Connect- of Ralfi lezen (light). De hulp wordt concreet beschreven in het plan van deze leerling. Het is noodzakelijk dat expliciet staat beschreven wat de beginsituatie is van de leerling, wat er wordt ingezet (welke hulp en hoeveel keer per week/hoe lang de hulp wordt geboden) en de evaluatie daarvan. Tijdens de basisschoolperiode kan aan de hand van alle ingezette begeleiding worden besloten om een dyslexieonderzoek aan te vragen. Wanneer er sprake blijkt te zijn van dyslexie wordt een dyslexieverklaring afgegeven. Deze verklaring is onbeperkt geldig en geeft "recht" op compenserende maatregelen zoals extra leestijd bij toetsen. Ook kan een leerling, indien nodig, gaan werken met de software IntoWords (spraaksoftware dat ondersteunt bij lezen en schrijven). Een aandachtspunt is dat de problemen van dyslexie niet geheel kunnen worden opgelost met een HP of een dyslexieverklaring. Beide documenten bieden alleen mogelijkheden en alertheid tot specifieke hulp. Bovendien: bij elke dyslectische leerling worden veel extra oefening, deskundige begeleiding en goede contacten tussen school en ouder(s) gevraagd.

Vertraagde leerontwikkeling

Kinderen in de groepen 1 en 2

Wanneer er bij een kleuter sprake is van een achterblijvende ontwikkeling op een van de essentiële gebieden, wordt het brede functioneren van het kind gewogen en in kaart gebracht. Essentieel en doorslaggevend zijn de niveaus van de sociaal-emotionele ontwikkeling, de taalontwikkeling, de cognitieve en motorische ontwikkeling van de kleuter bij de afweging of een kind al dan niet kan functioneren in een volgende groep. Het gaat dus om al dan niet doorstromen naar groep 2 of groep 3. De kinderen met aangetoonde achterstanden worden vanaf het begin nauwlettend gevolgd. Het gebruik van eerder genoemde instrumenten impliceert (na signaleren, diagnosticeren) behandelen en extra zorg aan de hand van handelingsplannen (hp's). Wanneer een kleuter niettemin aan het eind van een schooljaar op grond van toets- en observatiegegevens aantoonbaar weinig kansen heeft in een volgende groep, wordt het kind besproken in een leerlingbespreking, waarin de inbreng van de groepsleerkracht en IB doorslaggevend zijn. Hierna vindt overleg plaats met ouders, die vanzelfsprekend al in eerdere stadia op de hoogte gesteld zijn van de problematiek t.g.v. de achterblijvende ontwikkeling van hun kind (zie bijlage 5: Protocol Doublure).

Kinderen in de groepen 3 en 4

Signalering, diagnostisering en eventueel uitgebreid didactisch onderzoek leidt zo nodig tot inzet van extra zorgmiddelen en extra hulp in de klas. Het dyslexie volgdocument is in deze groepen een belangrijk instrument om lees- en/of spellingproblemen tijdig te signaleren en te interveniëren. Het brede functioneren van het kind (werkhouding, etc.) is steeds in beeld. De problematiek van een kind met een achterblijvende of stagnerende ontwikkeling is agendapunt op de groeps- en leerlingbespreking. Over de aard van de problemen en de hulpverlening worden de ouders geïnformeerd tijdens de contactmomenten en indien mogelijk worden zij ook betrokken bij de uitvoering.

Kinderen in de groepen 5 t/m 8

In de bovenbouw is het niet meer wenselijk om te doubleren. We streven ernaar dat een kind de leerstof van de basisschool op een eigen niveau “onder de knie krijgt”. Differentiatie in instructie, taakomvang, leerstofniveau en extra instructie en verlenging van de oefentijd zijn middelen om een kind met een vertraagde ontwikkeling de kans te bieden zich de (minimale) basisstof eigen te maken. In de praktijk: een kind, dat de basisschool verlaat, dient voldoende redzaam te zijn om (eventueel met hulpmiddelen) bijvoorbeeld procenten te berekenen, digitale tijden te lezen, de spellingcorrector van de computer te hanteren, etc.

Ontwikkelingsperspectief

Met de invoering van het Passend Onderwijs zullen we voor steeds minder kinderen individuele handelingsplannen opstellen. Daarentegen zullen voor meer kinderen in de midden- en bovenbouw een ontwikkelingsperspectief (OPP of eigen leerlijn) opgesteld gaan worden. Als we ons onderwijs goed willen afstemmen op de behoeften van kinderen, kan het voorkomen dat het onderwijs dat we in de groepen aanbieden onvoldoende toereikend is voor een leerling. Om kinderen dan toch binnen onze school te helpen, kunnen we een kind een eigen leerlijn laten volgen. Een ontwikkelingsperspectief biedt de mogelijkheid een kind op eigen niveau de school te laten doorlopen. Kinderen kunnen hierbij voor een aantal vakken, of over de gehele lijn, de einddoelen voor groep 8 niet halen.

Ten eerste wordt er door de IB-er in samenwerking met de groepsleerkracht een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Hierin staat beschreven welke verwachte (tussen)doelen, leerrendementen en uitstroomniveau het kind zal behalen. De Cito-gegevens kunnen hierin meegenomen worden. Hierna wordt in de individuele leerlijn de invulling van de leerinhoud omschreven. De tussendoelen worden twee keer per jaar door de groepsleerkracht geëvalueerd (in de periode van de groepsbesprekingen van januari en juni). Wanneer er doelen (en het uitstroomniveau) moeten worden bijgesteld, doet de groepsleerkracht dit altijd in overleg met de IB-er en ouders.

Ouders worden vanaf het begin betrokken bij dit proces en er wordt ouders gevraagd dit OPP te ondertekenen. De volgende criteria worden meegenomen bij een overgang naar een eigen leerlijn:

- Er is sprake van een stagnatie in de ontwikkeling van een leerling;
- Er is een achterstand van een jaar of meer vastgesteld door middel van methode gebonden toetsen en CITO-toetsen, op één of meerdere leergebieden (lezen, rekenen, taal, spellen, schrijven). Er wordt bijvoorbeeld bij 3 verschillende meetmomenten door de leerling een E-score behaald;
- De verwachte uitstroomniveau is LWOO, VSO of Praktijkonderwijs;
- Er is gedurende de periode van ten minste één jaar geprobeerd het niveau van de betreffende leerling op het groepsgemiddelde te krijgen en dit is aantoonbaar vastgelegd in groeps- en/of handelingsplannen;
- De achterstand is toe te schrijven aan expliciete kindkenmerken. De leermogelijkheden zijn door de school in kaart gebracht of er heeft een capaciteitenonderzoek plaatsgevonden door een erkend orthopedagoog, of psycholoog die gespecialiseerd is in leer- of gedragsstoornissen;
- De Smallle Commissie, gedragswetenschapper of onderwijsadviseur adviseert om een OPP op te stellen en wordt gevraagd mee te kijken naar de leerrendementen en gestelde doelen.
- De betreffende leerling ervaart problemen op sociaal-emotioneel gebied als gevolg van de stagnaties van het leerproces;
- De ouders zijn op de hoogte gebracht door middel van oudergesprekken en gaan akkoord met het te volgen traject en de lagere uitstroom aan het eind van de basisschoolperiode en zij ondertekenen hiervoor ontwikkelingsperspectief voor akkoord;

Als kinderen overgaan op een eigen leerlijn gebruiken we daarvoor het formulier ‘Ontwikkelingsperspectief’ van Parnassys. Wanneer een leerling acht jaar basisonderwijs heeft gevolgd en een leerjaar doubleerde, kan in groep 7 de overstap naar het voortgezet onderwijs gemaakt worden. We brengen dit advies uit, wanneer we van mening zijn dat het kind én voldoende aansluiting vindt in het VO én het op de basisschool onvoldoende kansen heeft zich verder te ontwikkelen. Ook het niveau van de sociaal-emotionele ontwikkeling is hierbij van belang.

Zelfstandig werken (zie ook bijlage 6: Protocol zelfstandig werken)

Op school willen we een zelfstandige houding aanleren bij het leren. Daarom leert het kind op een geordende manier te werken aan zijn/haar opdracht; de leerling leert ook hoeveel werktijd hij of zij voor de opdracht heeft en welke vervolgoopdracht gemaakt moet worden.

Mag een leerling vragen stellen? Ja, zeker! Maar... na de uitleg gaat de leerling eerst aan het werk. Vragen kunnen niet direct gesteld worden. Daarvoor is later in de les gelegenheid. Dit heet uitgestelde aandacht. De leerling leert dus om het eerst zelf te proberen met de uitleg die hij of zij heeft gehad. Dit bevordert de werkhouding en zelfstandigheid van de kinderen. De leerkracht kan bovendien veel gericht helpen.

Voortgezet onderwijs

Over de vormen van vervolgonderwijs wil de school ouders graag informeren. In principe kiezen de ouders een school van voortgezet onderwijs voor hun kind. Aan die keus gaat echter altijd overleg vooraf. Belangrijke overwegingen bij die gesprekken zijn:

- ✓ Hoe functioneert het kind op de basisschool?
- ✓ Welke voorkeur hebben de ouders?
- ✓ Voor welke vorm van voortgezet onderwijs is het kind gemotiveerd?
- ✓ Wat zijn de resultaten van de IEP Eindtoets en de NIO?
- ✓ Wat adviseren de leerkrachten?

De ouders van de aanstaande schoolverlaters worden geïnformeerd en geadviseerd door de groepsleerkrachten van groep 8. Ook geeft het voortgezet onderwijs de ouders meerdere gelegenheden zich te oriënteren. In december is er, na de afname van de NIO, een algemene informatiebijeenkomst voor ouders op school. In februari wordt het advies van de school opgesteld en met ouders besproken. Vervolgens moeten ouders, via de leerkracht en intern begeleider, hun kind in maart aanmelden bij het voortgezet onderwijs. Van ieder kind wordt door de leerkracht (samen met de ib-er) een onderwijskundig rapport opgesteld om de gegevens over te dragen aan het voortgezet onderwijs. Indien van toepassing wordt ook het dyslexie volgdocument overgedragen.

NIO

Wat doen wij als school met de uitslag van de NIO

Het is belangrijk te weten dat de feitelijke schoolprestaties van een leerling, gecombineerd met het beeld van de leerkracht, altijd op de eerste plaats dienen te staan bij het advies na de basisschool of bij het niveau van plaatsing binnen het voortgezet onderwijs. De uitslag van een intelligentietest als de NIO is daarbij slechts bedoeld als hulpmiddel. Het verschil tussen een intelligentietest als de NIO en een schoolvorderingentoets (Cito-toets) is dat een schoolvorderingentoets meet wat kinderen hebben geleerd (de *feitelijke* schoolprestaties) en een intelligentietest aangeeft wat kinderen 'in huis hebben' (de *mogelijke* schoolprestaties). Het intelligentieprofiel van de NIO-toets bestaat uit een totale intelligentie score die is onderverdeeld in een verbale (talige) intelligentie en een symbolische (ruimtelijk-inzicht/ rekenkundig) intelligentie. Bij de niveau-index staat onder elk schooltype vermeld welke succeskans de leerling daarop heeft.

IEP EINDTOETS

De IEP Eindtoets van Bureau ICE is door het ministerie van OCW goedgekeurd. Sinds schooljaar 2014-2015 is een eindtoets verplicht voor alle leerlingen van groep 8 in het reguliere basisonderwijs. IEP staat voor ICE Eindevaluatie Primair onderwijs. De IEP Eindtoets is bedoeld om te kijken waar een leerling staat. De eindtoets meet de verplichte vaardigheden lezen, taalverzorging en rekenen aan het einde van groep 8. Door de prestaties van een leerling te meten langs een onafhankelijke meetlat en niet ten opzichte van zijn medeleerlingen, kan goed in kaart worden gebracht wat de persoonlijke ontwikkeling van het kind is. De IEP Eindtoets vindt plaats op: dinsdag 17 april en woensdag 18 april 2018.

Bijlagen

Bijlage 1: Onderwijsvoorzieningen schoolvereniging Rehoboth

Niveau 1: scholen bieden brede basisondersteuning

Onze scholen zijn geschikt voor de gemiddelde leerling én bieden tot op een bepaald niveau ondersteuning aan kinderen met extra onderwijsbehoeften. Denk hierbij aan:

- leerproblemen (zoals dyslexie en dyscalculie, meer- of minderbegaafd);
- gedragsproblemen;
- medische problemen.

Op alle scholen is, in samenwerking met lokale instellingen, fysiotherapie en logopedie mogelijk. Iedere school werkt 'preventief, handelingsgericht en opbrengstgericht', maar heeft ruimte om onderwijs naar eigen inzicht vorm te geven. In de afgelopen jaren hebben de scholen accenten gelegd op veel verschillende terreinen. Dit alles om de kinderen zo goed mogelijk tot ontwikkeling te laten komen.

Niveau 2a: scholen hebben een extra ondersteuningsaanbod

Bovenop de basisondersteuning bieden enkele scholen extra ondersteuning of ontwikkelen deze aan de hand van aanwezige deskundigheid in het lerarenteam of breed gedragen behoefte vanuit ouders. Hoe die extra ondersteuning vormgegeven wordt, verschilt per school. Iedere school maakt hierin eigen keuzes, passend bij de hulpvraag van de kinderen en bij de situatie op school. Er is extra ondersteuning beschikbaar voor:

- kinderen met visuele problemen;
- kinderen met een lichamelijke of verstandelijke beperking;
- kinderen met spraak- / taalproblemen;
- kinderen die het Nederlands niet of nauwelijks beheersen.

Niveau 2b: De Brede Zorgschool

De Harmpje Visserschool ontwikkelt zich tot de Brede Zorgschool van Rehoboth. Hier komen voor alle leeftijden, naast reguliere basisschoolgroepen, ook integratiegroepen waarin leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften samen met de andere leerlingen onderwijs krijgen. Als Brede Zorgschool biedt de Harmpje Visserschool nu geïntegreerd onderwijs aan leerlingen met een mediumarrangement spraak- / taalproblemen (cluster 2).

Niveau 3: De speciale basisschool

Als het aanbod binnen een integratiegroep op de Brede Zorgschool niet toereikend is, wordt bekeken of sbo-school De Klimboom een optie is. De Klimboom is met name gespecialiseerd in kinderen met leerproblemen of een leerachterstand. Het gaat hier om kinderen die zich niet naar hun mogelijkheden ontwikkelen en bij wie daarnaast sprake is van gedragsproblemen of een bedreigde sociaal-emotionele ontwikkeling. De Klimboom is bovendien een lesplaats voor sommige ZML-kinderen of kinderen met extra onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag.

Niveau 4: De scholen voor speciaal onderwijs

Kinderen met zeer ernstige problematiek worden doorverwezen naar:

- Barthimeus, voor kinderen met visuele problemen (cluster 1).
- De Enkschool, voor spraak/taalproblemen (cluster 2).
- De Zonnebloemschool, voor Zeer Moeilijk Lerende kinderen (cluster 3).
- De Twijn, voor kinderen met specifieke lichamelijk-motorische beperkingen (cluster 3).
- De Optimist, voor kinderen met ernstige gedragsproblemen (cluster 4).

Als het haalbaar is, wordt er gekozen voor een arrangement: het kind gaat een deel van de week naar een basisschool en de rest van de week naar een school voor speciaal onderwijs.

Schematische weergave:

	1 ACCENTEN	2a EXTRA ONDERSTEUNINGSAANBOD	2b DE BREDE ZORG-SCHOOL
Koningin Wilhelminaschool	Kanjertrainingen, Taal en Pastoraat		
De Regenboog	Plusgroep voor hoogbegaafden en Taal	Anderstaligen	
Cornelis Zeemanschool	Cultuur maatschappelijk	Visueel beperkten	
Prinses Beatrixschool	Cultuur en Kanjertrainingen	Lichamelijk en/of verstandelijk beperkten	
Groen van Prinstererschool	Taal OGO*		
Hampje Visserschool	Taal OGO*	Moelijk lerenden	Integratiegroepen
Frits Bodeschool	Sport, OGO* en OGW**		

*OGO ontwikkelingsgericht onderwijs
**OGW opbrengstgericht onderwijs

3 SPECIAAL BASIS ONDERWIJS

De Klimboom (Emmeloord)

voor kinderen met leerproblemen of leerachterstanden

4 SPECIAAL ONDERWIJS

Barthiméus (Zeist, Lochem)

cluster 1: voor kinderen met visuele problemen

De Enkschool (Zwolle, Kampen)

cluster 2: voor kinderen met spraak-/taalproblemen

De Zonnebloemschool (Emmeloord)

cluster 3: voor zeer moeilijk lerende kinderen (ZML)

De Twijn (Zwolle)

cluster 3: voor kinderen met specifieke lichamelijk-motorische beperkingen

De Optimist (Emmeloord)

cluster 4: voor kinderen met ernstige gedragsproblemen

Bijlage 2: Procedure Smalle Commissie

Doelstelling van deze commissie:

- Het mogelijke maken van Passend onderwijs op Urk door te onderzoeken welke ondersteuningsbehoeften een kind heeft, wat een basisschool van Rehoboth kan bieden en de match hiertussen tot stand brengen (d.m.v. gezamenlijk overleg, feedback en het geven van handelingssuggesties).
- Het functioneren als 'poortwachter' om met elkaar te onderzoeken of Passend Onderwijs op Urk geboden kan worden of plaatsing SO/SBAO noodzakelijk is. Bij een leerling met complexe ondersteuningsbehoeften, waar niet langer aan voldaan kan worden binnen vereniging Rehoboth, zal de Smalle Commissie (samen met de betreffende IB-er) de leerling ter bespreking inbrengen bij de Toewijzingscommissie van het Samenwerkingsverband.

Wie zitten er in de Smalle Commissie:

1. Voorzitter Smalle Commissie Schoolvereniging Rehoboth: Ciska Medendorp;
2. Orthopedagoog-Generalist Expertisecentrum Adapt Zwolle: Lucy Wisse;
3. Directeur Frits Bodeschool: Willem Weerstand.

Werkwijze:

Bij het bespreken van een dossier is ieder geval de IB-er van de school aanwezig, indien mogelijk ook de ouders en de groepsleerkracht. In voorkomende gevallen kan ook een specialist van het S-Bao/SO aanschuiven. De IB-er van de betreffende school krijgt kort voor het geplande overleg het tijdstip van overleg door (mondeling of via mail). De Smalle Commissie volgt, waar mogelijk en van toepassing, de route, toetsing van gegevens en uitgangspunten die ook door de Toewijzingscommissie van het samenwerkingsverband gehanteerd wordt.

De overlegmomenten van de Smalle Commissie zijn afgestemd op de geplande data van de Toewijzingscommissie van het Samenwerkingsverband. In principe, bij volledigheid van het dossier, is het bij doorverwijzing mogelijk het dossier in te brengen op het eerstvolgende overleg van de Toewijzingscommissie. Voor de specifieke data zie het planningsdocument dat jaarlijks verstrekt wordt.

Procedure bespreking:

Dossiers worden aangeleverd bij de voorzitter van de Smalle Commissie, vanwaar deze doorgestuurd worden naar de leden van de Smalle Commissie. De voorzitter maakt de agenda en bewaakt de planning van binnenkomende dossiers en dossiers die opnieuw besproken moeten worden. De agenda wordt per mail naar de leden van de Smalle Commissie en de betrokken scholen gestuurd. De vraagstelling aan de Smalle Commissie dient helder verwoord te zijn.

De formats, opgesteld vanuit het Samenwerkingsverband, zijn te vinden op: www.passendonderwijsnu.nl Specifieke formats voor aanmelding Smalle Commissie zijn te vinden op Sharepoint (tabblad IB, Smalle Commissie). Het gaat om een aanmeldingsformulier voor ouders en een formulier voor de school. In dezelfde map zijn ook de plannings- en beleidsdocumenten te vinden.

Let op: Voor aanmelding bij de Smalle Commissie wordt een apart toestemmingsformulier gehanteerd voor ouders (toestemmingsformulier SmC ouders). Daarnaast wordt een format gebruikt waarin de onderwijsbehoeften van het kind in beeld zijn gebracht (aanmeldformulier verzoek instroom en terugplaatsing). In geval van aanmelding bij de Toewijzingscommissie dient een apart toestemmingsformulier specifiek voor de Toewijzingscommissie ingevuld te worden door ouders.

Wanneer aanmelden bij de Smalle Commissie:

A: Als het kind al ingeschreven is op de school

1. Als de school advies wil vragen m.b.t. welke interventies nog mogelijk zijn (feedback en advies over het al gelopen traject met het kind);

2. Als de school geen mogelijkheden voor plaatsing meer ziet en een TLV (toelaatbaarheidsverklaring) wil aanvragen voor SO/S-Bao. Indien hierbij geen gebruik is gemaakt van stap 1, houd er dan rekening mee dat niet direct de stap naar de Toewijzingscommissie volgt, maar nog handelingssuggesties geboden worden die eerst uitgeprobeerd dienen te worden.

B: In geval van instroom (3 jarigen) of verhuizing

1. a. Bij instroom: Als de school denkt niet te kunnen voorzien in de ondersteuningsbehoefte van het kind;
b. Bij verhuizing binnen de vereniging: Als de school denkt niet te kunnen voorzien in de ondersteuningsbehoefte van het kind en geen alternatieven kan vinden in overleg met collega-scholen;
2. Als de school de inschatting maakt dat het aanvragen van een TLV in de toekomst nodig kan zijn (i.v.m. beleid toeleiding driejarigen samenwerkingsverband). Als dit aan de orde is moet het traject afgerond zijn voor het kind 5 jaar is.

C: In geval van terugplaatsing vanuit profielschool

De IB-er van de betreffende school neemt contact op met de voorkeurschool van terugplaatsing. Het format 'aanmeldformulier SmC' wordt gebruikt om de onderwijsbehoefte van het kind in beeld te brengen. Op basis van dit format en eventuele observatie(s) kan de school van terugplaatsing aangeven wat de mogelijkheden zijn. In het geval hier in onderling overleg geen mogelijkheden gevonden worden kan het kind aangemeld worden bij de Smalle Commissie.

D: In geval van terugplaatsing vanuit S-Bao of SO

De school/scholen van voorkeur ontvangen een ingevuld 'aanmeldformulier SmC' met aanvullende gegevens. Op het aanmeldformulier kan de school van voorkeur invullen wat de mogelijkheden zijn. Op basis van deze gegevens bepaalt de voorzitter van de Smalle Commissie of verder overleg noodzakelijk is en zo ja welke scholen aanschuiven bij de bespreking in de Smalle Commissie.

Informatie m.b.t. de Toewijzingscommissie:

Voor recente informatie kijk dan altijd op de site van het samenwerkingsverband: www.passendonderwijsnu.nl De Toewijzingscommissie (TC) is een onafhankelijke commissie die beslist over aanvragen voor plaatsing in het speciaal basisonderwijs of het speciaal onderwijs.

De school meldt de leerling aan, met schriftelijke toestemming van de ouders.

Voor de aanmelding is nodig:

- een volledig ingevuld onderwijskundig rapport;
- een uitdraai van het leerlingvolgsysteem;
- een actueel ontwikkelingsperspectief;
- een overzicht van de geschiedenis van de extra ondersteuning;
- informatie over de concrete hulp die het afgelopen half jaar is geboden, inclusief de resultaten daarvan;
- een verslag van een intelligentieonderzoek (niet ouder dan twee jaar);
- een ouderinstemmingsformulier.

De ouders kunnen middels het ouderinstemmingsformulier kenbaar maken dat ze de aanvraag willen toelichten. In voorkomende gevallen worden de ouders vervolgens uitgenodigd voor een gesprek met een vertegenwoordiger van de Toewijzingscommissie.

De TC werkt nauw samen met het Centrum voor de Jeugd en Gezin. Indien het dossier daartoe aanleiding geeft worden de ouders uitgenodigd voor een gesprek met de voorzitter van de Toewijzingscommissie en een jeugdverpleegkundige van het CJG. Zo nodig en wenselijk kan de jeugdverpleegkundige snel (opvoed)ondersteuning organiseren voor de thuissituatie.

De TC beslist binnen zes schoolweken over de aanvraag. School en ouders worden hierover telefonisch en schriftelijk geïnformeerd. Tijdens de periode dat de aanvraag in behandeling is bij de Toewijzingscommissie én ook daarna blijft de school verantwoordelijk voor de ondersteuning van de leerling.

Samenstelling Toewijzingscommissie

De TC bestaat uit:

1. Een onafhankelijk voorzitter;
2. Een functionaris die afkomstig uit het scholenveld en die goed bekend is met de ondersteuningsmogelijkheden van de basisscholen;
3. Een gedragswetenschapper.

Afhankelijk van het dossier wordt een vertegenwoordiger van de sbo-school en/of van één van de scholen als adviserend lid toegevoegd aan de Toewijzingscommissie.

Waarop baseert de TC haar beslissingen?

Allereerst toetst de TC hoe binnen de basisschool extra ondersteuning is geboden. Dit gebeurt aan de hand van de volgende vragen:

1. Heeft de school de inzet van de beschikbare personele formatie (binnen de kaders van wat mogelijk en reëel is) voldoende afgestemd op de onderwijsbehoeften van deze leerling?
2. Zijn alle mogelijkheden die het schoolondersteuningsprofiel van de school biedt ten volle benut voor deze leerling?
3. Zijn de mogelijkheden van schoolnabije expertise voldoende benut?
  - a. Is de orthopedagoog tijdig en effectief ingezet in het ondersteuningstraject?
  - b. Is voldoende gebruik gemaakt van de expertise van andere specialisten uit het expertisecentrum?
4. Zijn de mogelijkheden van horizontale verwijzing (naar een andere basisschool) voldoende verkend?
5. Heeft de school tijdig een ontwikkelingsperspectief opgesteld voor de leerling?

Wanneer één van deze vijf vragen met nee beantwoord wordt, kan dit voor de Toewijzingscommissie aanleiding zijn om de aanvraag niet in behandeling te nemen.

Vervolgens gaat de TC handelingsgericht te werk bij het nemen van beslissingen over s(b)o-plaatsingen. Daarbij maakt ze – eenvoudig gezegd – een match tussen de onderwijsbehoeften van de leerling en de ondersteuningsmogelijkheden van de reguliere en speciale (basis) scholen. Oftewel: wat is er nodig voor deze leerling en op welk type onderwijs / op welke school kan de leerling passend onderwijs krijgen?

Wanneer de Toewijzingscommissie beslist over het afgeven van een toelaatbaarheidsverklaring gebeurt dat aan de hand van de volgende uitgangspunten:

1. De onderwijsbehoeften van de leerling zijn leidend.
2. Wanneer de school niet tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften op het gebied van gedrag / sociaal emotioneel functioneren – en de mogelijkheden van horizontale doorverwijzing onderzocht zijn - kan eventueel een toelaatbaarheidsverklaring worden afgegeven.

Dit betekent onder meer dat er geen toelaatbaarheidsverklaring wordt afgegeven:

- wanneer er alleen sprake is van een beneden-gemiddelde intelligentie;
- wanneer er alleen sprake is van leerproblemen;
- wanneer er zich alleen problemen voordoen buiten de schoolsetting;
- voor een leerling met beperkte cognitieve mogelijkheden, die zich wat betreft leervorderingen ontwikkelt conform deze mogelijkheden;
- voor een leerling die in sociaal-emotioneel opzicht floreert op de basisschool.

Handelingsverlegenheid bij de betreffende basisschool is onvoldoende grond om een toelaatbaarheidsverklaring af te geven.

Bijlage 3: Format groepsbesprekingsformulier

Verslagformulier groepsbespreking september / oktober:

Groep: Leerkracht(en):	
Aandachtspunten voor de hele groep:	
Signaleren van leerlingen die extra aandacht nodig hebben:	
Verhelderen onderwijsbehoeften:	
Clusteren van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften:	
Begeleidingsvraag:	
Aanmelden leerlingen voor de leerlingenbespreking:	
Samenvatting van belangrijkste afspraken en besluiten:	

Verslagformulier groepsbespreking groep 1 en 2: januari en juni

Observaties bespreken en afspraken maken rondom het volgen en begeleiden van de kinderen.

Groep: Leerkracht(en):						
Taal voor kleuters Huidig percentage: Streefdoel:	% I	% II	% III	% IV	% V	
• Passieve woordenschat						
Acties:						
• Kritisch luisteren						
Acties:						
• Klank/ rijm						
Acties:						
• Eerste / laatste woord						
Acties:						
• Auditieve synthese						
Acties:						
• Schrift oriëntatie						
Acties:						
Rekenen Huidig percentage: Streefdoel:	% I	% II	% III	% IV	% V	
• Getalbegrip						
Acties:						
• Meten						
Acties:						
• Meetkunde						
• Acties:						
DVD	Leerlingen:					
IV en V scores	Leerlingen:					
Clusteren leerlingen vergelijkbare onderwijsbehoeften (verhelderen)						
Aandachtspunten voor de hele groep						
Opvallende leerlingen n.a.v. gedrag						
Opvallende leerlingen n.a.v. resultaten						
HP						
Jonge leerlingen groep 2						
Mogelijke doublures						
Begeleidingsvraag voor evt. externen						
Aanmelden leerlingen voor de leerlingbespreking						

Verslagformulier groepsbespreking groep 3 t/m 8: januari en juni

- Eerste bevindingen en groepsplannen bespreken.
- Met de betreffende IB-er wordt uit Parnassys (afnames CITO) het volgende besproken:
  - o Niveaugrafiek groep > hoe presteert de groep als geheel?
  - o Niveaugrafiek leerling > welke kinderen zijn gestagneerd of gedaald in hun ontwikkeling. Met de bevindingen uit deze bespreking worden de groepsplannen verdiepend ingevuld.

Groep					
Leerkracht (en):					
	Opvallende leerlingen.				
• AVI	% I	% II	% III	% IV	% V
Huidig percentage:					
Streefdoel:					
Acties:					
• DMT	% I	% II	% III	% IV	% V
Huidig percentage:					
Streefdoel:					
Acties:					
• Rekenen	% I	% II	% III	% IV	% V
Huidig percentage:					
Streefdoel:					
Acties:					
• Woordenschat	% I	% II	% III	% IV	% V
Huidig percentage:					
Streefdoel:					
Acties:					
• Begrijpend lezen	% I	% II	% III	% IV	% V
Huidig percentage:					
Streefdoel:					
Acties:					
• Spelling	% I	% II	% III	% IV	% V
Huidig percentage:					
Streefdoel:					
Acties:					
DVD opstarten					
Clusteren II. vergelijkbare onderwijsbehoefte (verhelderen)					
Aandachtspunten voor hele groep					
Opvallende II. gedrag					
Opvallende II. resultaten					
OPP					
Mogelijke doublures					
Begeleidingsvraag voor externen					

Aanmelding leerlingen voor de leerlingbespreking	
Leerling	Onderwerp en voorbereiding

Bijlage 4: Procedure aanmelding nieuwe leerlingen

	Eerste periode	Tweede periode	Documenten (Sharepoint)
Voorlopige aanmelding	Januari voorlopige aanmelding van kinderen die in hetzelfde jaar, t/m december 4 jaar worden	September voorlopige aanmelding van kinderen die in het daarop volgende jaar t/m mei 4 jaar worden.	0.1 Eerste voorlopige aanmeldingsformulier schoolvereniging Rehoboth Kopie ID of verzekeringskaart (BSN) moet ingeleverd worden door de ouders/ verzorgers
Voorlopige plaatsing	Uiterlijk 1 maart	Half oktober	1.1 Voorlopige plaatsingsbevestiging (wordt verstuurd aan ouders) Bij de voorlopige plaatsing meegeven: 0.2 Aanmelding lidmaatschap 0.3 Achtergrondinformatieformulier 0.4 Begeleidend schrijven voorlopige aanmelding 0.5 Ouderverklaring 0.6 Aanmeldingsformulier schoolvereniging Rehoboth.
Screening achtergrond info door IB en eventuele aanmelding SmC	Maart / april	Oktober/ november	<i>Indien nodig aanmeldingsformulier Smalle Commissie.</i>
Definitieve plaatsing	Uiterlijk 1 mei	Eind november	2.1 Bevestiging van plaatsing wordt verstuurd aan ouders.

Bijlage 5: Doublure

Wat is bepalend bij de overgang naar een volgende groep:

- De prestaties van de kinderen; CITO-scores, methode gebonden toetsen enz. Dit zijn objectieve gegevens;
- Sociaal-emotionele factoren;
- Perspectief van ontwikkeling;
- Groepsfactoren;
- Schoolloopbaan tot nu toe;
- Thuisituatie;
- Medische gegevens;
- Werkhouding.

Groep 1 en 2:

Voor de kinderen die geboren zijn in de maanden oktober tot en met december (herfst- en decemberkinderen) worden de bovenstaande gegevens gebruikt om te bepalen of zij groep 1 en 2 in 1,5 of in 2,5 jaar doen.

Kinderen die vanaf januari op school komen, komen in de instroomgroep. Na de instroomgroep gaan de kinderen naar groep 1.

Groep 3 t/m 8:

In principe is ieder kind anders en daarom is er geen strikte algemene regel te hanteren voor een doublurejaar of het overgaan naar de volgende groep. Wel zijn er richtinggevende uitgangspunten:

- Is het kind matig in één vak, dan kan het kind rustig de school doorlopen (evt. met eigen programma). Scoort het kind voor twee vakken een IV of lager, bijvoorbeeld voor taal en rekenen, dan wordt het moeilijker.
- Zwakke lezers (dyslexie) hebben vaak grote problemen met zaakvakken. Met name in groep 3 en 4 moet lezen daarom aandachtspunt blijven en volgen we het dyslexieprotocol. Er moet d.m.v. observatie en gesprekken met de ouders duidelijkheid komen of een extra jaar wel zinvol is.
- Bij zorgleerlingen proberen we d.m.v. testen en leerlingbesprekingen (intern en evt. extern) een zo volledig mogelijk beeld te krijgen.
- Een jaar extra in groep 3 of 4 biedt meer mogelijkheden dan een extra jaar in een hogere groep. Er kan zo eerder en tijdig bijgestuurd worden. Vanaf groep 5 is een extra jaar niet meer wenselijk.
- Als een kind in groep 1 of 2 een extra jaar heeft gedaan (3 jaar of meer), zijn er verder in de schoolloopbaan weinig mogelijkheden meer om een jaar extra te doen. Een kind wordt dan al gauw te oud voor een groep.
- Een ontwikkelingsperspectief biedt de mogelijkheid een kind op eigen niveau de school te laten doorlopen.
- Het welzijn van een leerling blijft in elke situatie een belangrijk aandachtspunt.

Samenvattend:

Een kind moet dus op didactisch en/of sociaal emotioneel gebied baat hebben bij een doublurejaar.

Procedure:

- Er vindt overleg plaats met de IB-er over de:
  - ✓ Cognitieve ontwikkeling
  - ✓ Werkhouding
  - ✓ Sociaal - emotionele ontwikkeling
  - ✓ Motorische ontwikkeling

Met daaraan gekoppeld het gesprek over een extra jaar en/of overgaan. Bij de leerlingbespreking in februari na de CITO M-toetsen moet duidelijk zijn voor welke leerlingen er twijfels zijn:

Dan moet duidelijk zijn op welke gebieden de leerling een achterstand heeft die mogelijk kan leiden tot uitval in een volgende groep. Ook wordt dan besproken welke extra hulp / interventie de leerling krijgt. Bij een leerlingbespreking kunnen, afhankelijk van de vraagstelling, meerdere mensen uitgenodigd worden.

- Als er sprake is van matige of slechte prestaties, worden ouders op tijd (na de CITO M-uitslagen) ingelicht en wordt er met hen gesproken over het doen van een extra jaar, dan wel het overgaan.
- Een verslag van de leerkracht van deze gesprekken wordt opgenomen in Parnassys.
- Eind april /begin mei wordt bekeken hoe het kind zich in de periode van januari t/m april heeft ontwikkeld.
- De leerkracht(en) bespreekt samen met de IB-er of het kind een jaar extra doet of niet.
- Ouders worden vanaf het begin betrokken bij de ontwikkeling van hun kind over de zorgen. Zij krijgen inzage in hulp-/ groepsplannen zodat optimale afstemming kan worden bereikt, dit ter voorkoming van een voor ouders onvoorziene wending.
- Als kinderen een extra leerjaar gaan doen, wordt er een extra bespreking georganiseerd met de ouders. Ook hiervan wordt door de leerkracht een verslag gemaakt in Parnassys.
- Er vindt een eindgesprek met ouders plaats.
- Kinderen blijven in principe maar één keer zitten in de basisschoolperiode.

Overdracht:

Er vindt een overdracht plaats tussen de leerkracht van de lagere groep en de leerkracht van de volgende groep om de leerlingen door te spreken. Een extra aandachtspunt bij deze bespreking zijn de zorgleerlingen en de kinderen die met moeite overgaan. Er wordt gebruik gemaakt van:

- het groepsoverzicht (-kaart) waarop de stimulerende en belemmerende factoren zijn vermeld, als ook de onderwijsbehoeften;
- de aanwezige hulpplannen.

Stappenplan / tijdspad

Oktober: een eerste signaal wordt gemeld aan de IB-er. Besproken wordt welke extra hulp de leerling krijgt. Dit wordt vastgelegd in het groeps- of (eerste) hulpplan. De ouders worden hierover geïnformeerd.

November: de ouders worden uitgenodigd voor een gesprek. Aan de ouders wordt aangegeven wat het probleem is en wat de groepsleerkracht gaat doen; observaties en/of extra hulp. Ook wordt vermeld dat een extra jaar eventueel tot de mogelijkheden behoort. De leerkracht maakt van dit gesprek een verslag in Parnassys. De ouders kunnen dit verslag lezen in het ouderportaal.

Februari: de vorderingen van de leerling worden besproken met de IB-er, en eventueel een extern deskundige. Resultaten van extra hulp worden besproken en eventueel bijgesteld. Hiervan doet de leerkracht verslag aan de ouders. Er wordt een verslag gemaakt in Parnassys.

April / mei: bespreking met de IB-er waarin wordt bekeken of de problemen / achterstanden voldoende zijn verbeterd. Indien dit niet het geval is, wordt na overleg met de IB-er aan de ouders aangegeven dat het advies is om de leerling een extra leerjaar te laten doen. Het verslag van dit gesprek wordt door de leerkracht in Parnassys gezet.

Eind Juni: leerkracht voert eindgesprek met ouders. Ook van dit gesprek wordt een verslag gezet in Parnassys.

Bijlage 6: Zelfstandig werken (versie 19-10-2017)

In iedere groep wordt gewerkt aan de volgende doelen:

De leerlingen zijn in staat om een bepaalde tijd zelf hun werk te doen. Er zijn afspraken over de opbouw van zelfstandig werken.

Er wordt gewerkt aan:

- Zelfstandigheid
- Zelfsturing
- Verantwoordelijkheid
- Niet leerkrachtafhankelijk

Leerkrachtgedrag:

- De leerkracht biedt de leerlingen inzicht in de wijze waarop een les verloopt.
- De leerkracht geeft de leerlingen een indicatie van de doorlooptijd van een les.
- De leerkracht expliciteert verwachtingen naar de leerlingen (bv. ten aanzien van prestatie, gedrag).
- De lessen worden afgesloten met een plenaire terugblik (product/proces).
- De leerkracht richt zich op het coachen tijdens het leerproces.

Werkwijze:

Tijdsaanduiding:

- groep 1-2: dagritme kaarten en time-timer
- groep 3-8: dagschema op bord (evt. tijd klok in de klas, leerkracht benoemt beschikbare werktijd

Zelfstandig werken:

- groep 1-2: ketting rood / groen
- groep 3-8: met behulp van rode is de duur van de stille werktijd zichtbaar met behulp van de groen magneet weten leerlingen wanneer zij kunnen samenwerken of elkaar kunnen helpen

Gebruik klok:

Tot groene magneet kunnen leerlingen rustig samenwerken of elkaar helpen met gebruik van het BAS blokje. Dit is tevens eindtijd zelfstandig werken

Tot rode magneet (9:45 uur) stil en alleen zelfstandig werken aan de taak.

Begin tijd zelfstandig werken

Gebruik BAS blokje:

- groen;** je mag mij iets vragen.
rood: ik wil nu even niet worden gestoord.
?: ik heb een vraag voor de leerkracht

Leerstofplanning en differentiatie lesstof:

- groep 1-2 hanteren een centraal planbord.
- groep 5-8 hanteren een weektaak.
- groep 3-4 gaan het gebruik van een weektaak uitproberen voor december.

Leerkracht afspraken

- We maken de opdracht visueel (op het bord of op weektaak).
- We geven aan wat de leerlingen moeten/mogen doen als ze klaar zijn met de taak.
- We geven elke werk les de eindtijd aan.
- We lopen een startronde, 1 of meer hulprondes en een slotronde.
- Na elke ronde laten we de leerlingen ook echt los. Ze moeten het nu zelf doen!
- We evalueren elke werk les plenair.

Kijkwijzer oktober 2017

startronde	hulpronde	slotronde
Motiveer elke leerling voor de taak; Help de leerling op weg; Ga pas door als de leerling aan het werk is. <i>Startvragen:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Zie je het zitten? • Heb je er zin in? • Waar ben je begonnen? of Waar ga je beginnen? • Denk je dat het gaat lukken? • Hoe ga je het doen?	Affectief insteken; Geen instructie geven, maar hulp; Afspraak maken over wat haalbaar is. <i>Gespreksmogelijkheden/vragen:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Hoe gaat het? • Denk je dat je het af krijgt? • Heb je nog hulp nodig? • Zullen we de taak wat groter/kleiner maken?	Met het kind samen terugblikken; Accent op het bereikte resultaat; Gericht op afronding van de taak. <i>Opmerkingen en vragen:</i> <ul style="list-style-type: none"> • Ben je tevreden? • Is het gelukt? • Hoe is het gegaan? • Waarom ging het zo goed/slecht?

De klok wordt gebruikt.
Er is voldoende leerstof voor de leerlingen om zelfstandig verder te kunnen.
Het Bas-blokje wordt gebruikt. <ul style="list-style-type: none">
• Tijdens rood is het stil en wordt er zo min mogelijk gelopen.
• De vraagtekens worden waar mogelijk 'gebundeld behandeld' (aan groepje instructie geven i.p.v. meerdere keren aan afzonderlijke leerlingen)
Er is een startronde (kortdurend om te kijken of elk kind taakgericht bezig is).
Er is een hulpronde (gekoppeld aan Bas-blokje) waarin of individueel hulp wordt gegeven of aan groepjes.
De hulpronde heeft een vaste route.
Als kinderen hun werk af hebben, leggen ze hun werk op de hoek van hun bankje (wordt later opgehaald).
Er zijn vaste looproutes voor de kinderen.
De kasten zijn zodanig ingericht dat kinderen makkelijk hun werk kunnen pakken.
Er wordt gewerkt met een weektaak.